

ИКОНОМИЧЕСКИ УНИВЕРСИТЕТ – ВАРНА
ФИНАНСОВО-СЧЕТОВОДЕН ФАКУЛТЕТ
КАТЕДРА „ФИНАНСИ“

Приета от ФС (протокол №/ дата): 2/06.03.2020

УТВЪРЖДАВАМ:

Приета от КС (протокол №/ дата): 6/24.02.2020

Декан:

(доц. д-р Христина Благойчева)

У Ч Е Б Н А П Р О Г Р А М А

ПО ДИСЦИПЛИНАТА: „ОСИГУРИТЕЛНИ СИСТЕМИ И ФОНДОВЕ“

ЗА СПЕЦ: „Финанси“; ОКС „бакалавър“ – дистанционно обучение

КУРС НА ОБУЧЕНИЕ: 4; СЕМЕСТЪР: 7

ОБЩА СТУДЕНТСКА ЗАЕТОСТ: 240 ч.; в т.ч. аудиторна 15 ч.

КРЕДИТИ: 8

РАБОТЕН ЕЗИК: български

РАЗПРЕДЕЛЕНИЕ НА СТУДЕНТСКАТА ЗАЕТОСТ СЪГЛАСНО УЧЕБНИЯ ПЛАН

<i>ВИД УЧЕБНИ ЗАНЯТИЯ</i>	<i>ОБЩО (часове)</i>
АУДИТОРНА ЗАЕТОСТ	15
В т.ч.:	
• ЛЕКЦИИ	9
• УПРАЖНЕНИЯ (семинарни занятия/ лабораторни упражнения)	6
ИЗВЪНАУДИТОРНА ЗАЕТОСТ	225
В т.ч.:	
• ЗАДЪЛЖИТЕЛНИ КОНСУЛТАЦИИ	8
• САМОПОДГОТОВКА	217

Изготвили програмата:

1.
(доц. д-р Хр. Благойчева)

2.
(ас. Корнелия Филипова)

Ръководител катедра:
„Финанси“ (проф. д-р Ст. Вачков)

I. АНОТАЦИЯ

Учебната дисциплина “Осигурителни системи и фондове” има за цел да формира базисни теоретически знания и практически умения във връзка с прилаганите форми на социалноосигурителната защита. Дисциплината е в тясна връзка с всички сфери на финансовата наука – „Публични финанси“, „Корпоративни финанси“ и „Персонални финанси“, имайки предвид публичното преразпределение на ресурсите и влиянието върху финансовите решения на бизнеса и доходите на домакинствата, както и банковото обслужване на паричните потоци.

Студентите опознават действащите към момента финансова организация и фондова практика на социалното осигуряване в България и самостоятелно изграждат съответното си отношение и оценка към тях. За целта те трябва да:

- притежават способност за придобиване и разбиране на значително количество знания от съвременните научни постижения или от областта на професионалната практика;

- извършват критичен анализ и синтезиране на идеи;

- разполагат с необходимите знания по изучаваните междувременно други финансови дисциплини.

След изучаването на материала, те ще могат да:

- разбират и обясняват протичащите в страната осигурителни процеси;

- прилагат наученото в практиката - чрез изчисляване на размерите на осигурителните вноски и на получаваните обезщетения;

- разширяват знанията си относно мерките за координиране на социалноосигурителните системи в ЕС;

- дискутират и прилагат Европейското законодателство в изучаваната област.

II. ТЕМАТИЧНО СЪДЪРЖАНИЕ

№. по ред	НАИМЕНОВАНИЕ НА ТЕМИТЕ И ПОДТЕМИТЕ
1	Тема първа. СОЦИАЛНОТО ОСИГУРЯВАНЕ КАТО ФОРМА ЗА ИЗДРЪЖКА НА НЕРАБОТОСПОСОБНИТЕ ЛИЦА
1.1.	Осигуряването като обективна необходимост за задоволяване на обществени потребности;
1.2.	Етапи на развитие на социалното осигуряване;
1.3.	Държавата на благосъстоянието и солидарността в обществото.
2.	Тема втора. ХАРАКТЕР И СЪДЪРЖАНИЕ НА СОЦИАЛНОТО ОСИГУРЯВАНЕ
2.1.	Предмет и принципи на социалното осигуряване;
2.2.	Допълващи понятия;
2.3.	Модел на социалното осигуряване.
3.	Тема трета. ОРГАНИЗАЦИОННИ АСПЕКТИ НА ОСИГУРИТЕЛНИТЕ СИСТЕМИ
3.1.	Системен характер на социалното осигуряване;
3.2.	Осигурители и осигурени лица;
3.3.	Осигурителни институции.
4.	Тема четвърта. РИСКЪТ В СОЦИАЛНОТО ОСИГУРЯВАНЕ – ПРОЯВЛЕНИЕ И ЗАЩИТА
4.1.	Рисковете в осигурителната съвкупност – обща характеристика, класификация и стратегии за управление;

4.2.	Компенсирание на последствията от осигурителните рискове;
4.3.	Режими за защита на доходите.
5.	Тема пета. ФИНАНСИРАНЕ НА ОСИГУРИТЕЛНИТЕ СИСТЕМИ. ОСИГУРИТЕЛНИ ФОНДОВЕ
5.1.	Финансирането като елемент на преразпределителните отношения в социалното осигуряване – необходим размер и източници;
5.2.	Системи за финансиране;
5.3.	Фондовете в осигурителните системи.
6.	Тема шеста. СИСТЕМИ И ФОНДОВЕ ЗА ПЕНСИОННО ОСИГУРЯВАНЕ
6.1.	Трипартиитност на пенсионната система;
6.2.	Основно задължително пенсионно осигуряване;
6.3.	Допълнително задължително пенсионно осигуряване;
6.4.	Допълнително доброволно пенсионно осигуряване.
7.	Тема седма. ОСИГУРИТЕЛНИ СИСТЕМИ И ФОНДОВЕ ЗА ЗАЩИТА ПРИ ВРЕМЕННА НЕРАБОТОСПОСОБНОСТ
7.1.	Характерни особености на временната нетрудоспособност;
7.2.	Осигуряване за общо заболяване и майчинство;
7.3.	Осигуряване за трудова злополука и професионално заболяване.
8.	Тема осма. СИСТЕМИ И ФОНДОВЕ ЗА ЗАЩИТА СРЕЩУ ИКОНОМИЧЕСКИ РИСКОВЕ
8.1.	Задължителното осигуряване срещу риска безработица;
8.2.	Фондовете в системата за доброволно осигуряване срещу безработица;
8.3.	Осигуряване във фонд „Гарантирани вземания на работниците и служителите“.
9.	Тема девета. ЗДРАВНО ОСИГУРЯВАНЕ
9.1.	Основни характеристики на здравноосигурителната система;
9.2.	Задължително здравно осигуряване;
9.3.	Доброволно здравно осигуряване.
10.	Тема десета. ОСИГУРЯВАНЕ ПО ТРУДОВИ ДОГОВОРИ
10.1.	Определяне на осигурителен доход и осигуряване за различните рискове в зависимост от отработеното време и категориите труд;
10.2.	Обезщетения за временна неработоспособност, изплащани по трудови договори;
10.3.	Изчисляване на осигуровки и обезщетения при два трудови договора.
11.	Тема единадесета. ОСИГУРЯВАНЕ ПО ГРАЖДАНСКИ ДОГОВОРИ
11.1.	Особености на осигуряването при граждански договори. Приспадане на нормативно признати разходи;
11.2.	Изчисляване на осигуровки върху възнаграждение по граждански договор;
11.3.	Изчисляване на парични обезщетения за временна неработоспособност.
12.	Тема дванадесета. СОЦИАЛНО САМООСИГУРЯВАНЕ
12.1.	Осигуряване на съдружник, работещ по трудов договор с дружеството;
12.2.	Самоосигуряване за пенсия и здравна самоосигуровка на съдружници, еднолични търговци и лица, упражняващи свободни професии. Довнасяне на осигуровки на база годишен доход;
12.3.	Самоосигуряване за временна неработоспособност и майчинство. Изчисляване на обезщетенията.
13.	Тема тринадесета. ФИНАНСОВО ПЛАНИРАНЕ В СОЦИАЛНОТО ОСИГУРЯВАНЕ
13.1.	Социално бюджетирание;
13.2.	Управление на административните разходи;
13.3.	Бюджет на осигурителната институция.
14.	Тема четиринадесета. КОНТРОЛЪТ В ОСИГУРИТЕЛНАТА СИСТЕМА
14.1.	Основни моменти на контрола в осигуряването;

14.2.	Контрол за спазване на законодателството в задължителното осигуряване;
14.3.	Вътрешен финансов контрол;
14.4.	Държавно регулиране и надзор в допълнителното социално осигуряване.
15.	Тема петнадесета. КООРДИНИРАНЕ НА СОЦИАЛНООСИГУРИТЕЛНИТЕ СИСТЕМИ В ЕВРОПЕЙСКАТА ОБЩНОСТ
15.1.	Координация на социалното осигуряване в обединена Европа;
15.2.	Социалноосигурителни обезщетения;
15.3.	Удостоверяване и признаване на осигурителен стаж на основание международни договори.

III. МЕТОДИ НА ПОДГОТОВКА И ПРОВЕЖДАНЕ НА ОБУЧЕНИЕ¹

При подготовката и провеждането на обучението по дисциплината се използват следните учебни ресурси: електронен учебник и електронно учебно помагало (разработени в съответствие с процедура 07.04 WP за подготовка и издаване на електронни учебни помагала), мултимедийни презентации (разработени на PowerPoint) и модул URL (за предоставяне на линк към ресурсите на сайтовете на НОИ, НЗОК, Министерство на финансите и т.н.).

Прилаганите учебни дейности са: разписание (за насрочване на срещи със студентите), база от данни (за достъп на студентите до информация) и чат (за провеждане на писмени разговори със студентите в реално време)..

IV. ФОРМИ НА КОНТРОЛ

№ по ред	ВИД И ФОРМА НА КОНТРОЛА	Брой	ИАЗ ч.
1.	Семестриален (текущ) контрол		
1.1.	Решаване на казуси		
1.2.	Разработване на реферат по определен проблем		
Общо за семестриален контрол:		2	135
2.	Сесиен (краен) контрол		
2.1.	Изпит (присъствен тест)		
Общо за сесиен контрол:		1	90
Общо за всички форми на контрол:		3	225

V. ЛИТЕРАТУРА

ЗАДЪЛЖИТЕЛНА ЛИТЕРАТУРА:

1. Електронен учебник „Осигурителни системи и фондове“, качен в платформата за дистанционно обучение на ИУ – Варна;
2. Електронно учебно помагало „Осигурителни системи и фондове“, качено в платформата за дистанционно обучение на ИУ – Варна.
3. Закон за бюджета на Държавното обществено осигуряване
4. Закон за здравното осигуряване
5. Кодекс за социално осигуряване.

¹ Методите за подготовка и провеждане на обучение се представят в съответствие с утвърдената Инструкция за разработване на учебна програма за дисциплина в дистанционна форма на обучение на Икономически университет – Варна.

ДОПЪЛНИТЕЛНА ЛИТЕРАТУРА:

1. Благойчева, Хр. (2019). Осигуряването на здравословни и безопасни условия на труд в контекста на корпоративната социална отговорност// сп. Икономически и социални алтернативи, брой 4, с. 56-66.
2. Благойчева, Хр. Адаптиране на обезщетенията за безработица към икономическия цикъл// сп. "Народностопански архив", Свищов, книга 4, 2014, с. 17-30.
3. Павлов, Н. Осигурителни схеми. Фабер, 2011.
4. Данъчно-осигурителен процесуален кодекс
5. Закон за Държавния фонд за гарантиране устойчивостта на държавната пенсионна система